

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - številka 74.

Štev. 177.

V Ljubljani, v petek 4. avgusta 1899.

Letnik XXVII

Družba sv. Cirila in Metoda.

Štirinajsta redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se je včeraj vršila na prijazni Vrhnikih.

Na kolodvoru so zastopniki kat. delavskega društva, vrhniške in borovniške čitalnice z zastavami ter mnogo odličnega občinstva pričakovali zborovalce ter jih pristrčno vsprejeli. Najprvo g. župan Gabrijel Jelovšek v lepih besedah v imenu vrhniškega trga pozdravi skupščinarje, g. dekan Gantar v imenu moške podružnice in blagorodna gospa dr. Maroltova v imenu ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Za vse te pozdrave se v izbranih besedah zahvaljuje prvomestnik veleč. g. monsig. Zupan, rekoč, da mora družba hoditi trnjevo pot in ravno zato potrebuje podpore in bodrila za trud mej prijatelji slovenske mladine. Nato gredo mnogoštevilni skupščinarji v vspejdu proti čitalnici, na čelu jim koraka domžalska godba. Pred čitalnico so zbrane vrhniške gospodične v belih oblačilih, v katerih imenu prislece pozdravi v ljubkih besedah gospica Lenarčičeva ter izroči krasen šopek cvetic g. prvomestniku, ki se vidno ganjen zahvaljuje za izraze udanostnih čustev.

Ob 9. uri je domači g. dekan na prijaznem griču v cerkvi sv. Trojice daroval sv. mašo, katere so se udeležili došli skupščinarji in mnogo domačega ljudstva. Pri sv. maši je izborna pel domači mešani zbor pod vodstvom g. nadučitelja V. Levsteka.

Po božji službi so vrli Vrhničani presenetili veselo družbo z izredno gostoljubnostjo. Okrog cerkve v hladni senci, odkoder je diven razgled po okolici, so bile postavljene mize ter bogato obložene z raznimi mrzlimi jestvinami in izbornim vrhniškim pivom. Zabava je bila preprijetna. Okoli 11. ure je vsa zbrana množica mej sviranjem godbe odkorakala skozi vrhniški trg proti

»Katoliškemu domu«, kjer se je vršilo zborovanje. Omeniti moramo, da so Vrhničani mnogo žrtvovali za vsprejem. Od kolodvora daleč gori do pod Hriba so stali ob cesti v gosti vrsti visoki mlaji z zastavami; istotako so na vseh hišah vihrale dolge narodne in cesarske zastave.

Zborovanje se je vršilo po običajnem redu. Gosp. prvomestnik monsig. Zupan se v svojem nagovoru spominja znane starogrške pravljice, ki pripoveduje, kako je Jazon s svojimi tovariši iz Kolhide odnesel zlato runo ter jadral po Donavi in Savi gori do Navporta, ki je bil na mestu sedanje Vrhniške. Isto zlato runo Vrhničani hranijo še vedno, to je močna in gorka ljubezen do naroda slovenskega. Kakor je v odboru lepa edinost in ustrpljivost, istotako bodi v družbi sploh, kajti v to šolsko družbo ne pustimo preprirov, ki drugod razdvajajo narod. (Živahni dobro-klici.)

Glavni tajnik g. A. Žlogar nato obširno poroča o delovanju družbe v minolem letu. Domojubi so ustanovili tri nove podružnice in je sedaj vseh skupaj 140, in sicer 29 moških, 31 ženskih in 80 mešanih; pokroviteljev šteje družba 244. Družba vzdržuje ali podpira 18 šolskih zavodov, v katerih se vzgaja v krščanskem, narodnem in avstrijskem duhu okoli 2000 slovenskih otrok. Žalostno je pač, da koncem 19. stoletja Slovenci za svoje otroke nimajo niti dovolj ljudskih šol in dasi morajo v obmejnih krajih sami z velikimi žrtvami vzdrževati šolske zavode, tako v Trstu, Gorici, Velikovecu, Mariboru itd. Kakor morská kača se vije vprašanje glede slovenske ljudske šole v Trstu. (Klici: To je ravnopravnost! Žalostno!)

Na jesen bode družba odprla na Muti na Štajerskem ob jezikovni meji novo slovensko ljudsko šolo pod vodstvom č. šolskih sester. Družba pa izvršuje svoj blagi namen tudi z raznimi knjigami, katere razdeljuje mej šolsko mladino. Tako je minolo leto izdala tri jubilejne spise in je samo g.

Zupana lične knjižice »Cesar Fran Josip« razdelila 25.000 izvodov.

Da pa more družba vršiti svojo težavno nalogo, podpirali so jo poleg podružnic razni dobrotniki z izdatnimi prispevki, osobito nekateri narodni trgovci. Akad. društvo »Šumadija« v Pragi je priredilo koncert, katerega čisti dohodek v znesku 1200 kron je gospa Gabrijela Preisova poslala za šolo v Grebinju na Koroškem. V obče pa se mora naglašati, da slovensko ženstvo največ žrtvuje za družbo, za kar jim vsa čast in hvala. (Živahno odobravanje.) Naj bi ta ljubezen do slovenske mladine, navdušenost za dobro in plemenito stvar ne ponehala, temveč gorela v vseh slovenskih srcih in konečno nas vendar privedla do zmage. (Živahni dobro-klici.)

Gospod prvomestnik na to pozivlje zborovalce, da v znak sožalja za pokojnimi podporniki družbe vstanejo, kar se zgodi.

Blagajnik gospod A. Koblar poroča o dohodkih in troških. V letu 1898 je imela družba skupaj 44.172 gld. 30 kr. dohodkov, in sicer so znašali doneski podružnic 6437 gld. 23 kr., pokroviteljstva 925, podpora deželnega zbora kranjskega 1000, podpora mesta ljubljanskega 500, darila 37 slovenskih hranilnic in posojilnic 925, razni darovi 1475 gld. 3 kr., jubilejski darovi 243 gld. 85 kr., darovi Mohorjanov 26 gld. 10 kr., iz nabiralnikov 115 gld. 93 kr., časniki so nabrali 3010 gld. 77 kr., od užigalic je došlo 600, od kave 300 gld., volila so znesla 2165 gld. 15 kr., obresti 92 gld. 81 kr., za knjige se je skupilo 555 gld. 43 kr. Troški pa so znašali 41.804 gld. 26 kr., in sicer za šolo v Trstu 5551 gld. 87 kr., za šolsko poslopje v Trstu 1915 gld. 29 kr., za šolska vrta v Rojanu in na Greti 1906 gld. 52 kr., za šolstvo na Goriškem 2710 gld., za šolski vrtec v Mariboru 807 gld. 56 kr., za šolo v Velikovecu 1784 gld. 50 kr., podpore in nagrade 495 gld., knjige, tiskovine in učila 2045 gld.

LISTEK.

Pot v Clauzetto.

(Jos. Lavližar.)

III

Vito d'Asio, 13. maja 1899.

Iz San Daniela nas pelje cesta proti zapadu. Nekoliko časa je še ravna, toda kmalo se nagne po strmem klancu navzdol. Tukaj vstavita voznička svoja dva konjička, dobita od vsakega potnika jedno liro kot izgovorjeno plačo in nam pokažeta približno, kje bomo hodili, da pridemo v dobrih treh urah v določeni kraj. Pot je vedno slabša, slednjič izgine popolno. Mesto nje se razteguje pred nami velik prod, po katerem teče Tagliamento. Kalna reka se vali v dveh večjih oddelkih, med njima so peščeni nasipi s plitvo vodo, katere ni težko prebresti. Tok je navidezno miren in tih, da ga skoraj ni slišati, toda brz in močan, ako ga opazuješ v bližini. Ker ni nobene mostu, čakata pri obrežju dva brodarja z ladijo, da nas prepeljeta na drugo stran. Ko priveslata z nami čez prvi oddelek, stopamo po po-

loženih deskah in po nanošenem kamenju čez plitvino, a s suhimi nogami nikakor ni mogoče prekoračiti vode, deske so namreč prešibke in se udajajo pod stopinjo.

Nekaj boječih ne upa se iti po ozkem mostiču, zato jih morata Italijana prenašati na ramenih do ladije, ki čaka pri drugem veliko večjem toku reke. Brodarja si visoko zavijata hlače in nakladata žive tovore na močno hrbtišče. Da je tako prenašanje smešno dovolj, menda ni treba omenjati. Pozabili smo pri tem zabavnem prizoru strahu, da stojimo sredi velike vode, le nosača sta mirna in resnoba, saj sta vže davno navažena takega prometa. Predno nas spravita v drugi čoln — bilo je blizu štirideset ljudi — plačati mora vsak trideset centezimov voznine. Potem odplovemo čez glavni tok. Na debeli spleteni žici, razpeti od jednega brega do drugega, je privezana ladija ter si težavno dela pot skozi deroče vodovje. Bojazen vidim vsakemu na obrazu, še pogovora nam zmanjka, ko rožlja žica in tako zoperno škripljeta vesli. Gorjé, ako se zveza pretrga, Bog vedi, kam bi nas zaneslo! Toda že smo blizu kraja, nevarnost je minula, veselo si poda-

jamo roke, da pomagamo eden drugemu na suho, in brezskrbno se oddahnemo, ko smo rešeni čudne in nevarne vožnje.

Med vinogradi in drevjem korakamo sedaj po hribu navzgor. Pri brvi čez mal potok ustavita se pred nas dva predrzna dečka ter zahtevata kategorično pet centezimov mostnine od osebe. Prvi trije jo plačajo brez ugovora, ko pa pride na vrsto neki zaveden Ljubljčan, fantinoma nekoliko drugače posveti. Po pravici sluteč, da pobirata davek na svojo roko, zagrozi jima, da ju takoj pomeče v vodo, ako mu ne gresta kar hitro s pota. To je bila krepka beseda na pravem kraju. Mlada postopača se tako prestrašita, da jima upade ves pogum in da ne odgovorita niti besede več. Morebiti ne bodeta v prihodnje tako nadležna tujcem, sicer se utegneta odrasla se pridružiti brigantom v Abrucih in čakati potnike s kolom v roki. Za ta posel kažeta že v otroških letih prav lepe zmožnosti.

Bilo je okoli tretje ure popoldne, ko dospemo do majhne vasi in stopimo v gostilno, da bi dobili kaj gorkega. No, dobilo se je nekaj, juha namreč, tako gosto natlačena s kruhom in

5h 30h

30 kr., stanarina 120, razni troški 184 gld. 49 kr., pristojbine od Drčarjeve zapuščine 782 gld. 20 kr., vplačilo za Vrečkovo zapuščino 6949 gld. 20 kr., za zgradbo velikovške šole 15.500 gld., obresti od dolgov 561 gld. 83 kr. Ako se primerjajo troški z dohodki, je bilo minulo leto preostanka 2368 gld. 4 kr. Pripomniti pa treba, da ima družba še 18.000 gld. dolga. Vsi šolski zavodi družbe se cenijo na 65.413 gld.

Gospod O. Dolenec je poročal v imenu nadzornišva, da je našlo vse v redu.

Na to so se vršile volitve. Prvomestnikom je bil zopet soglasno per acclamationem izvoljen veleč. gospod magr. Tomo Zupan, istotako člani nadzornišva in razsodništva, a volitev ene tretjine družbenega vodstva je bila precej viharina. Po društvenih pravilih so letos izstopili gospodje I. Hribar, L. Svetec in blagajnik A. Koblar. Gospica Kadilnikova predlaga, naj se pač zopet volita gospoda Hribar in Svetec, na mesto gosp. A. Koblarja pa gospod ravnatelj Ivan Šubic. Gospod J. Treiber, kanonik in župnik v St. Rupertu pri Velikovcu, predlaga, naj se volijo vsi trije dosedanji člani družbenega vodstva, torej tudi gosp. Koblar. Govornik naglašja, da je bil gosp. Koblar marljiv blagajnik, zato ni umestno, da bi mesto njega volili družega.

Ta predlog podpirajo tudi gospod Jos. Rozman iz Celovca, J. Stemberger iz Trsta in dr. Opeka. Gospod dr. Medved iz Maribora predlaga, naj se volijo vsi trije dosedanji člani, in če potem gospod A. Koblar izjavi, da ne sprejme izvolitve, naj se voli gospod Iv. Šubic. Ta predlog je podpiral gospod J. Resman. Proti, oziroma za predlog gđc. Kadilnikove sta govorila gg. dr. Kušar in dr. Marolt. Po tej deloma zelo burni debati je bil vsprejet predlog, naj se voli po listkih. Izvoljeni so bili gospodje: Luka Svetec s 157, Ivan Hribar s 156 in Ivan Šubic s 123 glasovi; dalje so dobili g. A. Koblar 32 glasov, g. L. Jelenc 6 in g. M. Malenšek 5 glasov.

Pri banketu na čitalničnem vrtu je g. prvomestnik napil na presvetlega cesarja, godba je zaigrala cesarsko pesem, katero je zbrano občinstvo stoji poslušalo in h koncu živahno ploskalo. Gospod župan Jelovšek je napil prvomestniku, gospod Svetec g. županu in vsem Vrhničanom, ki so tako sijajno in požrtvovalno sprejeli skupščinarje. Gospod dekan vrhniški je napil g. Svetcu kot starosti slovenskih prvakov, gosp. dr. Marolt vsem došlim gostom in g. dr. Medved je v svoji napitnici izražal željo, naj bi se v družbi ohranila in vzdržala edinost in ustrpljivost v prosep slovenske mladine in domovine. Gospod Kamušič iz Trsta je v svojem govoru opisoval žalostne šolske razmere v Trstu. S tem je bila skupščina končana, ker treba je bilo na kolodvor, kamor je spremljala občinstvo domžalska godba. Iz raznih slovenskih krajev je došlo mnogo brzajavnih pozdravov.

Mažari v hrvatskem Primorju.

XXV.

Premda so Mažari in Rečani sprti radi mestne avtonomije, vendar so v enem vprašanju složni,

potresena s sirom, da jo moramo z vilicami jesti. Avstrijec se težko privadi laški hrani, ker je na drug način pripravljena, kakor pri nas. Na tako pot je dobro vzeti od doma nekoliko jedil, kos domačega kruha diši veliko bolje, kakor tisti be-neški hlebčki z imenom »biges«, ki so skoraj popolnoma neslane. Moji tovariši so bili dobro preskrbljeni v tem oziru, edino jaz nisem imel nič vžitnega pri sebi.

Tu se je pokazalo dobro srce naših Kranjcev, ki so kar tekmovali med seboj, kdo mi bode dal kaj boljšega.

Da smo bili potrebni okrepčila, kazal je klanec, po katerem nadaljujemo potovanje. Vleče se dobro uro daleč po precej hudi strmini. Dečki čakajo na potu in ponujajo limonado, ki se v vročini dobro prilega; deklice molé nasproti dišeče šopke cvetlic ter zahtevajo za-nje malo darilo, ob straneh pa sedijo reveži proseči miloščine. Vse to nam pravi: božja pot ni več daleč; a ko pridemo na vrh, kjer stoji več hiš s cerkvijo, povedo nam, da se imenuje ta kraj Vito d'Asio. Toraj še ni konca. Košato drevje nas vabi prijazno h kratkemu počitku, usedemo se nekaj časa v senco, aj solnce še ne bode tako hitro zašlo za vrhove.

namreč da morajo imeti Mažari vso oblast na Jadranskem morju, a Reka ima biti središče tega gospodarstva. Mažari in Rečani hočejo s silo vso trgovino na Jadranskem morju osredotočiti na Reki, brez ozira na vse ostale luke na istočni strani tega morja. Ni dosti, da so do zdaj zatrli vsak napredek po drugih mestih hrvatskega Primorja, kakor v Kraljevići, Bakru in Senju, nego zahtevajo, da se isto stori tudi z dalmatinskimi lukami z Dubrovnikom, Splitom in Zadrom. Odvzeli bi radi tudi celó Trstu del trgovine, ko bi se to le dalo, saj so zavidni Tržačanom, če Avstrija stori kaj za napredek tržaške luke.

Znano je, kakšnih sredstev so se Mažari posluževali, da so zatrli hrvatsko Primorje. Izveli so svojo železnico na Reko tako, da se le ta ni dotaknila nobene druge luke nego reške, tako se je stekala vsa trgovina, odkar je sezidana reška železnica, le na Reko. Tako je postala Reka znamenito mesto za pomorsko trgovino, ali je zato propalo celo ostalo Primorje. To je gotovo sebična politika, ki se ne dá z nobenega stališča opravičiti.

Toda Mažari z Rečani še niso zadovoljni s temi svojimi uspehi. Oni hrepene po gospodarstvu nad vso istočno obalo Jadranskega morja ter po vsi trgovini z Bosno in Hercegovino. Ali kako to doseči, da bode volk sit in koza cela. Nekaj časa so pisarili po svojih časopisih, da je Dalmacija ogrska in da jo je treba zjediniti vsopredno z Ogrsko. Ko so pa dobili na to čist in jasen odgovor, da je Dalmacija hrvatska in da se želi ona zjediniti le s Hrvatsko, prenehale so razprave o zedinjenju, kajti hrvatstvo jim je zoprno, kjer koli nanj zadenejo. Vendar pa jim je žal, da mora Avstrija ravno skozi Dalmacijo vso bosensko trgovino nase potegniti ter jo osredotočiti v Trstu, odkoder more zopet svoje proizvode skozi dalmatinske luke spravljati na iztok. Mažari se tega boje še posebno od tega časa, odkar je zagotovljena zveza Dubrovnika in Spleta po železnici z Bosno. Znano je dobro, kako so se Mažari protivili tej zvezi, akoravno so v svojih časopisih opo-nasali Avstriji, da noče za Dalmacijo ničesa storiti. Ker pa niso mogli te zveze preprečiti, gledali so, da se vsaj čim kasneje izvede.

Avstrija se nadeja od te zveze z Bosno velikih koristij. Zato se urejuje in povečuje tržaška luka, a ravno tako se delajo že tudi priprave za Splet in Gruž. To je Mažarom žal. V dogovoru ž njimi je reška trgovska zbornica sklenila, da se predloži glavni skupščini vseh ogrskih trgovskih zbornic, ki se bode vršila drugi mesec, naj se tudi Reka zveže neposredno z Bosno, in da se vsa trgovina po mogočnosti obrne na Reko; zato naj se sezida železnica od Ogulina na Bihać — a od tukaj seveda tudi še dalje po Bosni, samo da se odvrne bosanska trgovina od Spleta in Dubrovnika, odnosno od Trsta.

Kako koristno bi bilo zdaj za Mažare in tudi za Hrvate, da so izveli od hrvatske strani že od zdavnej predloženo in prepotrebno železnico od Ogulina skozi Liko v Dalmacijo z odvodi v Bihać in Senj. Toda kaj je bilo Mažarom mari za železnico, ki bi vodila le skozi hrvatske zemlje? Niso računali, da bi mogla biti tudi njim koristna. Tako se osvečuje sebičnost. A celo zdaj, ko sami pripoznavajo potrebo te železnice in zahtevajo njeno zidanje, nočejo, da se zveže ž njo Senj, kakor to žele Hrvati, češ, da bi to škodilo Reki, a ravno tako ne mislijo ž njo zvezati Dalmacije, saj ni verjetno, da bodo Mažari pristali na to, da se zveže Knin z Novim, ker so protivniki tej zvezi tudi iz narodnostnih razlogov. Pač pa bodo izveli železnico dalje na Novi na dobrlinsko progo in potem zvezali še Banjaluko z Jajcem in tako bode Bosna zvezana neposredno z morjem.

Dokler se ni resno mislilo zvezati Bosno z Dalmacijo, bili so Mažari mirni in zadovoljni, kajti glavna železniška proga je tako vodila naravnost iz Sarajeva skozi Brod v Budimpešto ter se je tukaj osredotočila glavna bosanska trgovina; vrh tega so imeli tudi železnico iz Banjaluke skozi Novi na Sunjo ter so tako tudi iz severno-zapadnega dela Bosne potegnili vso trgovino na svojo glavno progo, ki vodi iz Zemuna v Zagreb; vendar pa niso hoteli zvezati Banjaluke z Jajcem, ker bi na ta način bil zvezan Zagreb s Sarajevom poprej nego Reka. Iz gole sebičnosti so preprečili, da se Hrvatska zveže neposredno prej z Bosno, nego njihova Reka. Zdaj pa, ko hoče po-

biti Dalmacijo, bodo vendar le morali dogotoviti še ta neznatni del železnice med Jajcem in Banjaluko.

Mažari bi seveda najraje, da morejo vso trgovino spraviti po ogulinsko-bihaškej železnici na Reko, toda tega ne bodo mogli, kajti nekaj je bode ostalo tudi za Zagreb po dobrlinskej progi, in tako bi mogla Hrvatska vkljub mažarske sebičnosti vendar le nekaj koristi vjeti v tej borbi med Ogersko in Avstrijo.

Ta borba v trgovske politiki je nekaj nenavadnega in to med narodi jedne in iste države. Ugonobiti vse le na korist jednega, to vendar ne gre. Avstro Ogerska ima dolgo morskobalo, za katero se širijo lepe zemlje. Ne samo za jedno luko, nego za več njih je dosti prostora, kamor se more stekati trgovina. Že po položaju znamenitih naših luk vidimo, odkod prihaja trgovina. Tako je Dubrovnik odločen za trgovino iz Hercegovine, Splet iz srednjega dela Bosne in Zader iz severo-zapada; a poleg teh luk ostane še dosti veliko področje tudi za Senj in Reko. Kar pa Mažari zahtevajo, je nepravilno, pa deloma tudi nemogoče. Skrajni čas je zares že, da tudi Avstrija kaj stori za Dalmacijo, kajti pri tej sebičnej politiki, katero tako odločno vodijo Mažari, se je bati, da propade še ono malo, kar se je mislilo storiti za Dalmacijo. Neobhodno je potrebno, da so čim preje dogotovi železnica Aržano-Splet, a za tem Knin-Noví, kar bi mogla avstrijska delegacija zahtevati že v prvem zasedanju. A slovenskim poslancem v državnem zboru naj bi bila na pameti dolenska železnica, namreč zveza Novega Mesta skozi Metliko s Karlovcem. Zdaj je prišel čas, da se ta kos dolenske železnice dodela, kajti Mažari bodo brez dvoma s svojo osnovo prodrli ter jo tudi izveli, a za Slovence bode velikega pomena zveza z Bosno po dolenski železnici na Karlovec.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Protí § 14. se je oglasil v svoji včerajšnji izredni seji tudi dunajski mestni zastop ter vsprejel resolucijo, kakor jo je predlagal mestni svet. V tej resoluciji se pred vsem ugovarja uporabi § 14. pri uveljavljanju nagodbenih predlog, posebno pa naredb, s katerimi se poviša davek na sladkor, pivo in žganje, ter se pozivlja vlado, naj skliče takoj državni zbor ter mu predloži v odobrenje vse s pomočjo zasilnega paragrafa izdane naredbe. Objednem izraža mestni zbor nado, da bo državni zbor kratkomalo odklonil imenovane vladne predloge. Liberalna opozicija je predlagala še par dostavkov, v katerih naj bi se mestni zbor pritoževal zaradi v zadnjem času vedno bolj se množecih konfiskacij opozicijskih listov in zaradi postopanja dunajske policije proti demonstrantom zadnjih dni ter proti razpustom raznih shodov, toda večina je te odstavke odklonila. Liberalci so pred to sejo že na vsi črti peli slavo dunajskemu županu, ker je tako naglo ustregel njih želji in sklical izredno sejo, sedaj pa, ko jim ni hotel do cela na nastavljenе limanice, bodo pa zopet padli po njem, kot po vladnem hlapcu in sovražniku ljudstva. Seveda ga to prav nič ne bo bolelo, ker je že s storjenim činom v polni meri zadostil zahtevi trezno sodečega dunajskega prebivalstva.

Poslanec Tisza o moči Mažarov. Pri nekem banketu povodom instalacije škofa Goldisa, na katerem je bilo zbranih več Mažarov in tudi nekaj Rumunov, je imel poslanec Štefan Tisza daljši govor, v katerem se je predrznil podati tudi naslednjo izjavo: Iz zgodovine se moramo učiti, da je ogrski narod le vsled tega mogel tako slovesno obhajati tisočletnico obstoja Mažarske, ker ni nastopil nikdar kot zatiralec sodržavljanov nemažarske narodnosti, ker v njih ni nikdar spoznal sovražnike, marveč jih vedno spoštoval in cenil kot prijatelje. Ako hoče ogrski narod še nadalje obstati, ne sme tudi v bodočnosti nastopati kot zatiralec nemažarskih narodov. — Potem je še nadalje kvasil nekaj o pobratenju Mažarov in Rumunov ter o naravni zvezi mej obema narodnostima. Večje predrznosti si Štefan Tisza pač ni mogel dovoliti kakor je ta. Vsak količkaj razsoden človek mora namreč pri-trditi, da je izustil govornik najnesramnejšo laž. Niti jedne ogerske nemažarske narodnosti razun

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

morda že malo veselih rumunskih udeležnikov omenjenega banketa nam Tisza ne more imenovati, ki bi se strinjala z njegovimi besedami, pač pa se dan za dnevom množé žalostne pritožbe o nečutenem nasilstvu mažarskih samooblastnežev. Hrvati, Slovaki, Rumuni in drugi imajo le preobilo dokazov, da je resnica ravno nasprotna temu, kar je govoril »prijatelj«¹ zatiranih nemažarskih narodov pod ogrsko krono.

Papež in mirovna konferenca. Poročali smo že, da sta se pri zadnji javni seji mirovne konference v Haagu prebrali tudi pismi, ki sta jih menjala v tej zadevi papež in kraljica Vilhelmina, ki je prosila moralne pomoči za rešitev perečih vprašanj. Papež je 27. maja v odgovoru izražal svoje simpatije za konferenco ter potem nadaljeval: Mi smo mnenja, da je pri takih prilikah naša naloga, ne samo moralno, marveč tudi dejanski sodelovati, kajti gre se za rešitev plemenite naloge, ki je najtesneje združena z našo službo; saj imamo po božjem ustanovitelju cerkve in v smislu stoletja starih tradicij vzvišeno nalogo posredovalca miru. Avtoriteta najvišjega pontifikata se raztega dalje nego meje narodov, ona obsega vse narode, da jih združi v pravem evangeliju miru; njeno delovanje v prospeh splošnega blagra ljudij je vzvišeno nad posamne interese raznih državnih vladarjev, in bolj kot komu drugemu jej je mogoče zjediniti socialno različno misleče narode. Zgodovina priča o vsem, kar so storili naši predniki, da bi omilili žal nespremenljive vojne zakone in pri raznih sporih mej knezi preprečili krvave boje, ter zboljšali prijateljskim potom napete razmere mej narodi in varovali slabotnega pred zahtevami močnejšega. Vkljub ne-normalnemu položaju, v katerem se sedaj nahajamo, smo odstranili velike težkoče mej Nemčijo in Španijo in ravno sedaj upamo s svojo razsodbo pomiriti dva naroda Južne Amerike. To delo bomo po možnosti vedno nadaljevali v korist javnemu blagru in sveti stvari krščanske civilizacije.

Francoski zunanji minister v Petrogradu. Oficijelno poročilo iz Pariza je včeraj javilo, da je odpotoval zunanji minister Delcassé v Petrograd, da vrne svojedobni obisk grofa Muraveja v Parizu. To samo na sebi bi v političnem oziru ne imelo nikake važnosti, ko bi bila vest povsem resnična. Toda poročilo v vsem ni popolnoma istinito. Delcasséjevo potovanje v Rusijo je več nego samo uljudni obisk. V Petrogradu se bodo marveč razpravljala politična vprašanja prav posebne važnosti. V ruskih vladnih krogih so namreč v poslednjem času nekako nezadovoljni s francosko politiko. Poleg vseh dogodkov, s katerimi se ne strinjajo ruski krogi, je omeniti posebno obiska nemškega cesarja na francoski vojni ladiji »Iphigenie«. V Franciji se je po tem dogodku že jelo razmotrivati vprašanje, ali bi ne kazalo zblížati se z Nemci in morda v to svrho pretrgati zvezo z Rusi, ker so konečno le malo preveč oddaljeni in jih ti niso mogli ali ne hoteli obvarovati poraza v Fašodi. Te misli sta zastopala mej drugimi posebno lista »Figaro« in »Matin«. To pa seveda Rusom ni všeč in vznevoljeni so nad tem, da na Francoskem tako malo cenijo zvezo z Rusijo. Treba je bilo torej, da se je Delcassé odpravil takoj na pot in da poskusi razpršiti baje napačne nazore o politiki francoske republike. Seveda bi bila njegova naloga prav lahka, ko bi se šlo samo za cmenjeni obisk nemškega cesarja in za pisavo teh dveh listov, ki konečno vendar ne določata smeri francoski zunanji politiki. Vse to bi toraj že še šlo in Delcassé bi Ruse lahko prepričal, da so Francozi še vedno enako vneti za zvezo z Rusijo in da sovražijo Pruse še sedaj prav tako, kakor so jih sovražili leta 1870, ko bi ne prišla tu v poštev neka druga bolj kočljiva okolnost. V Petrogradu so namreč dospeli do prepričanja, da Francija ni več dober zaveznik, kot je bila tedaj, ko je razpolagala še z disciplinirano armado. Francija ima sicer še vedno lepo število generalov, tisoče častnikov, stotisoče vojakov, toda manjka jim prave vezi, discipline. To pa seveda vznemirja Rusijo in iznebila bi se rada zaveznice, ki v takih razmerah skoro ni za rabo. Minister Delcassé ima torej prav težko nalogo, in prav mogoče je, da je ne izvrši. Poskušal bo doseči svoj namen z vsemi mogočimi sredstvi in posebno naglašal, da ni tako hudo v Franciji, kot se govori v javnosti.

(Presvetli cesar) se udeleži vojaških vaj od 1. do 3. sept. na Češkem in 16. sept. zvečer se pripelje v Celovec, da se udeleži vojaških vaj 3. in 14. kora, ki se prične 17. sep. pod vodstvom generalov Succovatyja in Holda.

(Iz dež. šol. sveta.) Imenovani so: Učitelj I. Zupančič v Kolovratu za nadučitelja v Št. Vidu pri Žilcah, učitelj Fr. Punčuh na Slapu za učitelja na štirirazrednici v Vipavi, I. Trošt na Razdrtem za Slap, začasna učiteljica na Vačah Ivana Nagu, za stalno ravnotam, začasna učiteljica v Leskovcu, M. Rupnik, za stalno, in Marija Carnelli v Trnovem za drugo mesto v Hrenovicah. Upokojen je nadučitelj J. Ozimek v Dol. vasi pri Kočevju. Šola v Grahovem se razširi v trirazrednico, na Bledu v štirirazrednico, v Želimljah se ustanovi nova šola. Premije iz imetja vrtnarskega društva so dobili M. Krauland v Mozlju, K. Česnik v Predoslju in H. Jelenc v Božakovem.

(Poročil) se je dne 2. t. m. znani rodoljub in ravnatelj isterske vinarske zadruge g. Lacko Križ z gospico Arabelo Riegrovo.

(Duhovne vaje za gg. učiteljice.) Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani ustreza tudi letos kakor navadno željam gg. učiteljic, katere bi se rade udeležile duhovnih vaj. Vršile se bodo letos od 3. do 7. septembra. Gospodičine, ki želijo udeležiti se, naj se oglásijo ustno ali pismeno vsaj do 1. septembra. Drugi ali celo tretji dan ni več mogoče vstopiti.

(Za slušatelje na živinozdravski visoki šoli na Dunaju.) C. kr. kmetijsko ministerstvo je z odlokom dne 15. julija t. l. objavilo, da je prosta državna ustanova na c. in kr. vojaškem živinozdravskem zavodu in živinozdravski visoki šoli na Dunaju v znesku letnih 300 gld. za kakega slušatelja s Kranjskega in da se ta ustanova odda pričenši s šolskim letom 1899/1900. — Prosilci za to ustanovo naj svoje prošnje, opremljene z rojstnim in krstnim listom, potem z ubožnim listom in šolskim spričevalom ter naslovljene na c. kr. kmetijsko ministerstvo, pošljejo do 20. dne avgusta t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

(Abiturijenti iz l. 1889) VIII. b razreda ljubljanske višje gimnazije se snidejo dne 7. t. m. zvečer k svoječasnemu dogovorjenemu prijateljskemu sestanku tam, kjer so izveli »vatele«.

(Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani) je v svoji odborovi seji dne 2. t. m. nastavilo upokojenega davčnega nadzornika gospoda Antona Rebeka za stalnega društvenega uradnika in določilo ure za razgovore izvzemši nedelje in praznike od 5½, do 7. ure zvečer. — Člani si v tem času lahko izposlujejo sveta v vseh davčnih in posestnih vprašanjih in eventuelno naznanijo svoj pristop. — V društveni pisarnici se bodo dobivali tudi obrazci za sestavo davčnih fasij, odpovedeb, najemnih pogodeb, naznanil o oddaji oziroma izpraznitvi stanovanj, stanarinske knjižice i. t. d. proti plačilu nabavnih stroškov. — Vodil se bode tudi zapisnik v smislu § 7. društvenih pravil o onih strankah, katerim se je radi nerednega plačevanja stanarine ali poškodovanja stanovanja isto odpovedalo. — V ta zapisnik imajo vpogled samo društveni člani. — Nadalje se je sklenilo v kratkem sklicati shod društvenih članov, da se ugovarja proti davku od izloženih portalov, ki ga je predpisal magistrat, in nadalje store potrebni koraki, da se uvede mesto sedanjega neprimernega načina plačevanja davkov preglednejši in enostavnejši način. — Na tem shodu, h kateremu je dovoljen pristop samo članom, se bo obravnavalo tudi o drugih, interese posestnikov zadevajočih vprašanjih in sklepale dotične resolucije.

(Volilski shod) skliče v Slivnici v šmarijskem okraju v nedeljo dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne državni poslanec g. dr. Gregorec.

(Utonil) je dne 2. t. mes. dveletni sin Jozefe Knava iz Njivic pri Radečah v potoku.

(Strelne vaje pri Krškem) bodo 9., 12. in pa 14. avgusta. Te dni, bode zaprto strelišče, kakor tudi vsa pota na levem bregu Save.

(Divjačina na Štajerskem.) Po uradnih izkazih so minolo leto na Štajerskem postrelili 3997 jelenov in košut, 10.834 srn, 2339 divjih kôz,

68.617 zajcev, 1952 divjih petelinov, 1196 ruševcev, 2825 leščerk, 235 snežnih jerebic, 20 skalnih jerebov, 25.963 fazanov, 32.770 poljskih jerebic, 3912 prepelic, 2338 kljunačev, 329 kozic, 207 divjih gosk, 2567 rac, 816 tun, 1516 dihurjev, 3517 lisic, 78 vider, 755 divjih maček, 564 jazbecov, 16 orlov, 348 uharic, 8444 sokolov in 3424 sov.

(Nemški Celjani) so zvedeli, da nameravajo češki visokošolci na svojem izletu obiskati tudi Celje, ter so izdali povelje, da se Čehom vstop v Celje zabrani. Da nemški kričači v Celju sprejemajo slovanske goste z gorjačami in gnilimi jajci, je obče znano.

(Za nemške sadjarje) na Štajerskem je vsled poziva poljedelskega ministerstva za poročevalca glede sadjarstva določen baron Ecker, ki je sicer veščak v tej stroki, toda Nemec, in se ne bode mogel poučiti o razmerah med Slovenci na Spod. Štajerskem. Na to okolnost morajo vlado opozoriti slov. poslanci.

(Iz šale resnica.) Zasebni uradnik Lipuš je minolo nedeljo s šaljivo opazko razžalil kovača I. Možina iz Gaberja pri Celju. Možina, ki je zaradi uboja presedel že štiri leta, je Lipuša nevarno ranil.

(Nemški poslanec Wolfhardt) potuje sedaj po Slovenskem; te dni bo prodajal svojo modrost v Ptuj, Ormožu in Ljutomeru. Naj si tudi Slovenci ogledajo tega moža ter mu jasno povedo svoje mnenje.

(Zdravje v Ljubljani) od 23. do 29. julija. Novorojencev 14, mrtvorojena 2, umrlih 21; za jetiko 5, vnetjem sopilnih organov 2, za različnimi boleznimi 14; med njimi je tujcev 6, iz zavodov 11; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1, grižo 1.

(Zastop občine Višnjan) je tržaško namestništvo z odlokom z dne 27. julija razpustilo.

(100 gld. darila) je obljubila hrvatska vlada tistemu, ki naznani ali vjame tatu Janka Klisuriča iz Ljubče, okraj Slunj.

(Na Reko) sta se v torek zjutraj pripeljala na grški vojni ladiji »Kreta«² ruski veliki knez Konstantin in grški princ Nikola. V torek zvečer pa je v reško luko prišlo letno brodovje naše vojne mornarice, in sicer sedem bojnih ladij in 16 torpedovk. Na ladijah je 3100 mornarjev in 200 topov.

(Streljanje proti toči.) V Milanu se bode meseca septembra vršil shod prijateljev streljanja proti toči. Kakor čitamo v listih, je na ta shod povabljen tudi župan iz Slov. Gradca.

(Strupene gobe.) V Poltvi pri Lvovu so jedli gobe. Zbolelo je 14 oseb, od teh jih je devet že umrlo.

(Šaljiv tat.) Sluga nekega častnika v Tilsitu je pred vratmi snažil hlače in suknjo svojega gospoda. Približa se mu tujec, zapiše na listek nekaj besed, dene v kuverto. prosi slugo, naj listek nese gospodu v sobo. Častnik bere: »Če se posreči, dobro; ako ne, tudi dobro!«³ Takoj pošlje slugo, naj vpraša tujca, česa želi. Toda tujec je mejtem zginil. Sluga se vrne v sobo v solzah: »Gospod, posrečilo se mu je. Odnesele je hlače in suknjo«.

(Angleška kraljica Viktorija) navzlic visoki starosti še vedno mnogo dela. Tako se skrbno bavi z gospodinjsvom. Ona si sama izbira jedi, v računih zahteva največjo točnost, katero je uvel še njeni soprog. Trpeti pa ne more štirih stvari: oglja, plinove razsvetljave, tobaka in maček.

Društva.

(Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo) priredi dne 9., 10. in 11. septembra 1899 slavnostno blagoslovljenje in otvoritev »Mestnega doma«. Vspored slavnosti: V soboto, 9. septembra 1899: a) od 1. ure popoldne pričakovanje in pozdravljanje društev in gostov pri vseh vlakih ter spremljevanje istih v mesto; b) ob 4. uri popoldne shod deželnih gasilnih društev; c) ob 7. uri zvečer zbiranje društev in deputacij pred mestno hišo na Mestnem trgu in od tod odhod k podoknici gosp. župana ljubljanskega in gosp. predsednika zveze in nadzornika kranjskih gasilnih društev; d) po serenadi koncert v restavraciji pri »Zvezdi«. V nedeljo, 10. septembra 1899: a) ob 5. uri zjutraj budnica po mestu. Proga: Iz »Mestnega doma«⁴ čez mesarski most, po sv. Petra cesti, skozi Prešernove in Šelenburgove ulice, po Kongresnem trgu, skozi Gosposke ulice, po Turjaškem trgu, po Bregu, čez Št. Jakobski most, po Starem, Mest-

nem in Vodnikovem trgu, v »Mestni dom«; b) ob polu 9. uri dopoldne zbiranje društev pred »Narodnim domom«, od tod skupni odhod pred »Mestni dom« k sv. maši na prostem. Pričetek sv. maše ob 10. uri: Proga: Bleiweisova cesta, Erjavčeva cesta, Gradišče, Kongresni trg, Gospodske ulice, Turjaški trg, Breg, Sv. Jakoba most, Stari-, Mestni- in Vodnikov trg; c) po sv. maši blagoslovljenje gasilnega orodja in »Mestnega doma« ter izročitev istega gasilnemu društvu; d) ob polu 1. uri skupni obed na vrtu pri »Zvezdi« in pri Hafnerju; e) ob polu 3. uri popoldne velika vaja na Vodnikovem trgu; f) ob 4. uri popoldne zbiranje društev pred »Mestnim domom« in od tod skupni odhod h koncertu na Koslerjevem vrtu. — Vstopnina 30 kr. Društva in deputacije so vstopnine proste. V ponedeljek, 11. septembra 1899: Izleti v okolico.

(Srečkanje) priredi podružnica c. kr. kmetijske družbe Lancovo, Radovljica in Predtrg v nedeljo dne 6. avgusta, ob 3. uri popoldne pri Ant. Sustaršicu (Pižu) na Lancovem. — Vspored: 1. Ob 3. uri se prične prodaja listkov. 2. Mej prodajo listkov bode svirala radovljjska godba. 3. Ob 6. uri se bodo delili dobroti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. avg. Dr. Kaizl pojde v kratkem v Prago, da se posvetuje s poslanci. — Poročila, da bode budejeviški škof imenovan nadškofom v Pragi, so neosnovana, ker avstrijska vlada sploh še ni nikogar predlagala v Rimu.

Dunaj, 4. avgusta. Občinski svet je v izredni seji vsprejel resolucijo proti § 14., kakor jo je predlagal mestni svet, odklonil pa dostavke opozicije.

Gradeo, 4. avgusta. Vodstvo socijalnih demokratov izjavlja, da odklanja vsako odgovornost za nered, katere povzročajo nepoklicane osebe.

Praga, 4. avgusta. »Radikalni listy« so objavili oster članek proti mladočeški politiki, češ, da so brezuspešni vsi pomirjevalni poskusi mladočeških poslancev. Češki narod je nevoljen, ker ničesa ne doseže navzlic temu, da je dr. Kaizl član kabineta.

Plzenj, 4. avgusta. »Obzoru« se poroča, da so mladočeški poslanci jako potrti vsled neugodnega položaja. Utrjuje se misel, da bo poslanecem treba druge taktike.

Levov, 4. avgusta. Ravnatelj gališke hranilnice Zimmer (Zima) je umrl nocoj v ječi, zadet od kapi.

Levov, 4. avgusta. Govori se, da Zima, ravnatelj hranilnice, ki je bil izneveril nekaj sto tisoč gld., ni umrl naravne smrti. Vrši se preiskava.

Berolin, 4. avgusta. Iz Petrograda poročajo: Car je imenoval za svojega pribočnika poročnika Boismanna, ki je bil prideljen spremstvu prestolonaslednika Jurija in o katerem se je sporočalo, da se je sam usmrtil.

Bruselj, 4. avgusta. Mej socijalističnimi poslanci se je pojavil precej oster razpor. Večina, ki jo vodita poslanca Vandervelde

in Bertran, je voljna sprijazniti se tudi s proporcionalnim volilnim sistemom, manjšina pa izjavlja, da bo odklonila vsako tako predlogo.

Bruselj, 4. avgusta. Smet de Nayer je ponudil portfelj železniškega ministerstva dosedanjemu ministru predsedniku, ki je tudi sedaj vodil te posle, toda Vandenpeereboom je ponudbo odklonil.

Bruselj, 4. avgusta. Po poročilu lista »Etoile belge« bo novo ministerstvo sledeče sestavljeno: Predsedstvo in finance Smet de Nayer, vojno general Dony, zunanje zadeve Descamps, notranje Liebaert, poljedelstvo Vandenbruggen, pravosodje Teodor ali Nerin, industrijo Coeremann. Vendar pa še ni gotovo, da obvelja končno ta lista.

Peterburg, 3. avgusta. Na carjevo povelje priporoča minister za ljudsko izobrazbo ustanovitev zavodov za prakt. delovanje dijakov in dijaških konviktov pod vodstvom profesorjev. Za konvikte je nakazanih 3.262.000 rubljev, za prve zavode pa na leto 32.400 rubljev.

Madrid, 4. avgusta. »Imparcial« javlja, da agitacija generala Weylerja in nadškofa v Sevilii ni tolikega pomena, kakor se ji pripisuje v inozemlju, ker nimata (?) za seboj javnega mnenja.

Newyork, 4. avgusta. Iz San Domingo poročajo, da so rovarji nalepili lepake z vsebino: Proč z nasilniki! Živela revolucija! — Položaj postaja zelo resen, več sumljivih oseb so že prijeli.

Umrli so:

2. avgusta. Alojzija Škerbina, kamnoseka hči, 14 mesecev, Vodmat 92, črevesni katar.
3. avgusta. Albina Vidmar, kajzarja hči, 8 mesecev, Črna vas 30, akutni želodčni in črevesni katar. — Jožef Waibl, poslovođe sin, 2 meseca, Marije Terezije cesta št. 6, črevesni in želodčni katar.

Cena žitu na dunajski borzi dné 3. avgusta 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8 64 do gl. 8 66
Rž za jesen	» 7 05 » » 7 07
Tursica za avg.-sept.	» 5 — » » 5 02
» » sept.-okt.	» 5 09 » » 5 11
» » maj-junij	» 5 14 » » 5 15
Oves za jesen	» 5 72 » » 5 74

St. 734.

Razpis službe.

Pri županstvu na Blokah razpisana je

služba občinskega tajnika

z mesečno plačo 28 gld. in postranskim zaslužkom do 40 gld. na leto. Za **tajništvo pri posojilnici** določena je plača 100 gld. na leto — za slučaj, da hoče prosilec tudi ta posel prevzeti. Uradni dnevi pri posojilnici so ob nedeljah popoldne.

Prošnje za to službo je vložiti **do 20. avgusta t. l.** pri županstvu.

Janez Pakiž,
župan.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. **Giro-konto** (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. **Poštno-hranilnišne položnice** na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 3. avgusta.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 20 »
Avstrijska zlata renta 4%	118 » 80 »
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	100 » 05 »
Ogerska zlata rent 4%	118 » 80 »
Ogerska krona rent 4%, 200 »	96 » 50 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	900 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	387 » 10 »
London vista	120 » 52 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 75 »
20 mark	11 » 74 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 54 »
Italijanski bankovci	44 » 40 »
C. kr. cekini	5 » 66 »

Dné 3. avgusta.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 » 80 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 25 »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 90 »
Prioritetne obveznice državne železnice	215 » 25 »
» » južne železnice 3%	166 » 75 »
» » južne železnice 5%	121 » — »
» » dolajnskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 60 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	84 » 25 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3250 » — »
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	447 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 » 60 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	104 » 75 »
Montanska družba avstr. plan.	258 » 85 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 » — »
Papirnih rubljev 100	126 » 62 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. **Zavarovanja** za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.